

Talk with me

Volunteer language mentors
for refugees

КУФАРЧЕ С ИНСТРУМЕНТИ

Съдържание

Въведение	3
Тематични области	5
1. Спорт	5
2. Интереси и свободно време	7
3. Семейство и приятели	10
4. Училище, университет, стаж	14
5. Забележителностите в моя град / държава	16
6. Пътуване и транспорт	18
7. Готвене и храна	21
8. Култура, традиции, празници	23
9. Пазаруване	25
10. Работа	27
11. Други предложения	29

За куфарчето с инструменти:

- Куфарчето с инструменти съдържа съвети, информация и идеи за материали (снимки, листовки...) по 10 тематични области, за които можете да говорите с вашия езиков партньор. Ето защо го наричаме 10 снимки – 10 часа – 10 срещи.
- Всяка тематична област предлага известна интеркултурна информация, различни теми за разговор и идеи за видове материали, които можете да използвате за съответната тема. Включва също и съвети за възможни дейности или допълнителни материали. Идеята е да ви зададе насока.
- Напълно свободни сте сами да изберете темата на първата среща с вашия езиков партньор. Нашият съвет е да се спрете на тема, за която наистина искате да говорите.
- Не е нужно да отделяте на всяка тема точно един час. Някои теми може да се обсъждат в продължение на повече от един час, а други може да отнемат по-малко. Вие и Вашият езиков партньор не трябва да се чувствате задължени да покриете всичките десет теми, изброени тук – от вас зависи да пропуснете някои от тях, ако вие или вашият езиков партньор не искате да говорите за тях и / или да подготвите допълнителни теми въз основа на вашите общи интереси.
- Бъдете креативни: носете и правете всичко, което си мислите, че е подходящо по темата, за която искате да говорите. Всичко зависи от вас и вашият езиков партньор! Чувствайте се насърчени да използвате собствената си креативност и да съберете допълнителна информация и материали.

Общи съвети:

- Колкото повече визуални материали използвате, толкова по-добре. Трудно и изтощително е да си представяш всичко. Всякакви видове демонстрационни материали са добре дошли.
- Можете да използвате мобилния си телефон, за да покажете снимки, да потърсите информация или да пуснете клип, които обясняват или илюстрират конкретен въпрос.
- В началото вашият езиков партньор ще говори кратко, ще използва прости изречения и ще допуска доста грешки. Не го поправяйте непрекъснато. Коригирайте само онези от грешките, които могат да доведат до някакво недоразумение. Чак след като вашият езиков партньор подобри езиковите си умения, можете да се съсредоточите върху детайлите.
- Съществуват различни начини да коригирате някого
  - Директно или
  - Индиректно –> като повторите казаното от вашия езиков партньор, но по правилния начин:

“Вчера аз бил в мол.” – “О, значи вчера си ходил в мола? Сам ли отиде?”

Молим ви да използвате индиректния начин, който се нарича още „коригираща обратна връзка“, тъй като тогава човекът срещу вас ще е по-малко фрустриран и по-мотивиран. А и много по-лесно учим чрез позитивната обратна връзка.

- Нормално е да не сте перфектно информирани по всяка една от изброените теми, но все пак трябва да имате известна представа и да се подготвите предварително да говорите по онези от тях, които представляват интерес за вашия езиков партньор.
- Важно е предварително да поискате от вашата организация списък с контакти и допълнителна информация, свързани с теми като „процедура за даване право на убежище“, „държавни органи и служби“, „езикови курсове“, „как да си наема апартамент“, „как и къде да получи помощ за даден проблем“, и т.н. По този начин ще сте информирани за съществуващите възможности и при нужда ще можете лесно да ги споделите на своя езиков партньор.

Забавлявайте се!

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Много млади хора се интересуват от спорт – гледат футболни мачове по телевизията или на живо, ходят на фитнес или се занимават с йога. Ето защо, спортът винаги е повод за разговор и възможност за срещи с приятели.

За какво можете да поговорите?

- Популярните спортове във вашата държава.
- Нови и модерни спортове (йога, фитнес, джогинг, зумба, каране на скейтборд или колело и т.н. ...).
- Известни спортни клубове или спортисти (във вашата държава, в страната на езиковия ви партньор, по света).
- Спортове, които ви харесват.
- Местата из града, където можете да спортувате безплатно.

Какво можете да правите?

- Донесете снимки – как вие самите спортувате, на любимия ви спортист или отбор.
- Покажете на езиковия си партньор екипа на любимия ви отбор, програмата на спортния клуб, спортната ви екипировка.
- Гледайте заедно футболен мач / или тенис / или... и се опитайте да обсъдите играта.
- Донесете вестник, списание или статия за спорт, който ви вълнува.
- Спортувайте заедно – покарайте колело, потичайте в парка; поканете езиковия си партньор да поиграе с вас и приятелите ви на футбол, отидете заедно на фитнес, и т.н.

Какво да пригответе в папката?

Снимки на различни спортове; снимки на известни спортисти; списък с линкове с информация за различни спортни събития в града – предстоящи маратони, шампионати, състезания, и др.; списък със сайтове къде и какви спортове можеш да практикуваш в града; карта на града с вело алеите; карта на града с фитнесите на открито; списък на стадионите и спортните зали със свободен достъп в града; списък на местата, откъдето можеш да си купиш спортна екипировка – намалена или втора ръка; снимки на най-близките до града езеро, планина, река, море и т.н. и информация как се стига до там; снимки на ултраси и спортни хулигани – как да ги разпознаваш и избягваш (списък или карта на местата, където обикновено се събират).

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Музика

Музиката е навсякъде: в клуба, в супермаркета, във филмите, по радиото, в телевизионните реклами, и т.н. Младите хора в Европа слушат музика когато са сами, когато се срещат с приятели, докато спортуват, а понякога дори и когато учат. Много младежи свирят в групи, пеят в хорове или се учат да свирят на различни музикални инструменти.

За какво можете да поговорите?

- Любими изпълнители и банди.
- Любими музикални стилове.
- Известни изпълнители и групи във вашата държава и по света.
- Традиционната музика във вашата държава.
- Къде в ежедневието ви срещате музика?
- Какво е значението на музиката в държавата на вашия езиков партньор?
- На какви музикални инструменти можете да свирите / искате да свирите?
- Как да си купиш билет за концерт?
- Къде да намериш информация за предстоящи концерти?

Какво можете да правите?

- Покажете на вашия езиков партньор снимка на музикалния инструмент, на който можете да свирите или искате да се научите да свирите.
- Послушайте от музиката от вашия телефон и от телефона на вашия езиков партньор.
- Пуснете си един на друг първата песен, която сте си купили или най-любимата ви песен.
- Донесете снимки на вашите любими изпълнители или групи.
- Покажете снимки на вас (и вашите приятели) от концерти, музикални фестивали и т.н.
- Изпейте или пуснете на телефона си националния химн на вашата държава.
- Поиграйте игра: единият от вас си тананика известна или любима песен, а другият трябва да я познае.
- Отидете заедно на концерт.

Други интереси

Разберете от какво се интересува вашия езиков партньор, какво обича да прави в свободното си време. Може би да играе шах, табла или на карти?

Споделете от какво вие се интересувате и вижте дали ще прояви любопитство към някои

от нещата, а може да се окаже, че имате и общи интереси.

Примерни интереси / хобита:

Четене, гледане на филми, срещи с приятели, видеоигри, ходене на кино, посещение на музеи, галерии, риболов, ...

Какво можете да правите?

- Донесете актуалната програма на кината / своя лонгборд / любимата си книга /...
- Играйте на карти или на други игри.
- Упражнете различните начини за казване на точен час (използвайте часовник).
- Вижте програмата на кината, поговорете за филмите, които ви се гледат, колко са дълги, кога и къде ги дават, кога трябва да сте там, кога от къде и как да си купите билет.
- Гледайте филм заедно.
- Отидете на място, където се събират млади хора, можете да поиграете тенис на маса или джаги.
- Играйте шах, табла, видеоигри, карти, бордни игри...
- Посетете заедно музей или галерия.
- Отидете заедно на театър.
- Обсъдете любимите си книги и автори, разменете си книги.
- Направете си пикник заедно.
- Обсъдете какъв е бакшишът, който е прието да се оставя към сметката в заведение в вашата държава.
- Отидете заедно на кафе.

Какво да пригответе в папката?

Снимки на музикални инструменти и ноти; на известни изпълнители и групи от вашата държава; текстът на националния химн; седмична или месечна брошура с програмата за предстоящите събития в града; списък със сайтове за предстоящите събития в града и програмата на кината, театрите, галериите, музеите и т.н.; списък с ежегодните фестивали в града /музикални, филмови, младежки, за танц, дизайн, наука, нощ на музеите, нощ на театрите и т.н./; списък на местата, където свирят улични музиканти; статия за ваш любим изпълнител, група, концерт, изложба, филм, фестивал..; списък на малки барове и клубове в града, в които безплатно свирят местни групи и изпълнители; часовник със стрелки; списък на музеите и галериите в града, които си заслужава да се посетят и информация дали /кога имат безплатен вход; тесте с карти за игра; любимата ви игра; любимата ви книга.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Тъй като вашият езиков партньор най-вероятно е бежанец, то е възможно да не желае да говори по темата поради загуба на човек от семейството или приятел. Ще ви отнеме известно време, за да разберете и да сте сигурни, че езиковият ви партньор е ОК с такъв разговор. Бъдете внимателни и готови да смените темата, ако усетите, че езиковият ви партньор се притеснява от разговора. Но за повечето бежанци семейството е най-важното нещо в живота им, така че вероятно ще им е приятно да говорят за него.

Семейство

В наши дни семейството може да изглежда по най-различни начини. Най-често се състои от майка, баща и дете / деца. Но има и много самотни родители, а също и „пачуърк“ семейства. Когато двама души, които вече имат деца от предишни връзки, се влюбят и заживеят заедно, те сформират „пачуърк“ семейство. В някои европейски държави еднополови двойки могат легално да сключват брак и да осиновяват деца. Тези семейства се наричат „семейство – дъга“ с препратка към флага, използван като символ на ЛГБТ общността (лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални). Има разлика и между „индивидуализираното общество“, в което всеки се интересува само от себе си и

собственото си щастие и „колективните форми на общество“, където добруването на цялото семейство е много по-важно от личното щастие на отделните му членове. В някои държави има по-широко разбиране на понятието семейство и затова много повече хора се смятат за „близки на семейството“.

За какво можете да поговорите?

- Членовете на семейството.
- Родословно дърво и използването на правилните думи (баща, майка, син, дъщеря, брат, сестра, чичо, вуйчо, леля, братовчеди, баба, дядо, внуци, съпруг, съпруга ...).
- Семейни констелации (самотни родители, родители от един и същи пол, пачуърк семейство, брой деца).
- Роли в семейството – кой работи? Кой се грижи за децата и дома? Кой ремонтира нещата?
- Всички ли живеят заедно в една къща?
- Семейни събирания (Кой идва? Колко хора се събират? Кой готви / носи храна? Какво е менюто? Има ли подаръци?)

Какво можете да правите?

- Донесете снимка на вашето семейство или от семейно тържество и обяснете какъв е бил повода и кой е присъствал.
- Нарисувайте родословното си дърво. Можете да използвате снимки на отделните членове на семейството ви.
- Помислете за телевизионни семейства (от филми или сериали). Кое семейство прилича на вашето? А кое е най-

смешното? Как изглежда едно “типично” семейство във вашата държава?

Приятели

Различните хора в различните европейски държави се различават по своята гостоприемност, желание да помогнат на непознат или съсед и по начина и времето, което им отнема да се сприятелят с някого. Въпреки всичко, най-лесният начин да се сприятелиш с някого, е като прекарвате време заедно, например в училище, в университета или на работа. Или ако споделяте общи интереси и хобита, за които да си говорите, чрез които да прекарвате време заедно (например обучения) или да споделяте емоции (победа на любимия ви отбор над противниковия, да се насладите заедно на хубав концерт, ...).

За какво можете да поговорите?

- До колко приятелите са важни за теб?
- Какво правите заедно с приятелите?
- От колко време познавате приятелите си?
- Как и къде можете да се запознаете с връстници в града?
- Имате ли чуждестранни приятели?
- Всичките ли ви приятели са момчета / момичета?
- Как организирате парти с приятелите си?
- Как отивате на парти и как се прибирате у дома?
- Има ли партита, на които можете да отидете, дори и да нямате 18 години?

- Има ли ограничения за хора под 18 години?

Какво можете да правите?

- Покажете на вашия езиков партньор снимки на приятелите ви и от вашите приключения заедно.
- Заведете езиковия си партньор на място, където се събират хора на неговата възраст – например в парк, младежки център, площад, бар, музикален клуб, място за спорт и т.н.
- Поговорете как е прието да се поздравяват хората, например как казваш „Здравей“ на шефа си, на учителя си, на майка си, на приятел, ...
- Поговорете за обичайната физическа дистанция между вас и вашия шеф/учител и между вас и вашите приятели.

Взаимоотношения

Взаимоотношенията варират в различните държави, култури и религии. Зависи от къде идва вашият езиков партньор и какъв е неговият /нейният произход. Например в Сирия, момче може да ухазва момиче в продължение на седмици или месеци и тя многократно да го отхвърля, преди да започне да се среща с него или да станат двойка. В Европа нещата са различни. Двама души, които имат чувства един към друг лесно стават двойка. Ако на единия от тях не му допада близостта и ясно го заяви, то това наистина означава „НЕ“. И “Не” наистина означава “Не”, а не “опитай пак”. Обикновено момичетата все още очакват момчето да

предприеме първата стъпка. В много европейски държави хомосексуалността е приета, или поне не е незаконна.

За какво можете да поговорите?

- Как разговаряте с някого, с когото искате да се срещате? Какво казвате? Как да покажете интереса си по уважителен начин?
- Кое място е подходящо за първа среща?
- За какво можете да си говорите на първа среща? Какво да облечете?
- Трябва ли да се целунете на първа среща?
- Какво да направите, ако другият човек пожелае повече интимност?
- Какво да направите, ако някой, към когото не проявявате интерес, не спира да ви изпраща смс-и?
- Как ще се държи и изглежда вашият перфектен партньор?
- Кои са важните за вас неща в една връзка?

Какво можете да правите?

- Гледайте заедно филми или сериали и вижте как героите разговарят с противоположния пол и за какво си говорят по време на срещите.
- Представете си, че излизате на първа среща – къде ще отидете? Какво ще облечете? За какво ще си говорите?
- Разиграйте примерен диалог и помислете за други сценарии да поканите някого на среща.

- Разменете съвети какво трябва или не трябва да правите, ако искате да опознаете с някого.

Какво да пригответе в папката?

Снимки на членове на семейството и различни семейни констелации; снимка на група приятели; седмична или месечна програма на местата, които обикновено посещавате с приятелите си; снимки на двойки; статия за сериала „Приятели“ (или друг ваш любим филм или сериал).

4. Училище, университет, стаж

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Училището и университетът са важни заради общия принцип: колкото по-добро образование имате, толкова по-добре ще сте в живота и толкова повече ще печелите.

В повечето европейски държави образованието започва от яслите и детските градини, следвани от начално, основно и средно училище, а в някои случаи и от университет.

За какво можете да поговорите?

- Как работи училищната система във вашата страна?
- Каква е училищната система в държавата на вашия езиков партньор?
- Кои предмети се изучават? Колко са класовете?
- Кои са най-известните университети във вашия град / държава?
- Как може да се получи стипендия?
- Може ли да се кандидатствате за стаж? Как?

Какво можете да правите?

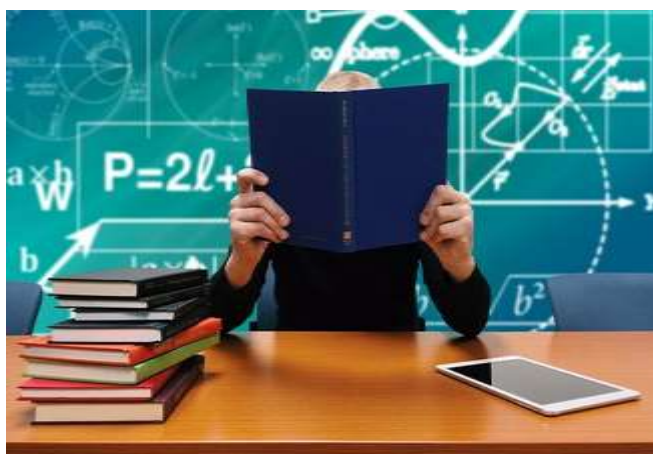
- Донесете снимка на своето училище / университет / работно място.
- Разкажете на вашия езиков партньор за училищната си програма и графика си.
- Нарисувайте диаграма, за да обясните образователната система във вашата държава.

- Ако езиковият ви партньор иска да учи, покажете му сайтове на местни училища и / или университети.
- Покажете му / ѝ обяви за стипендии онлайн.
- Вземете вестник и разгледайте обявите за работа и какво образование се иска.
- Покажете му / ѝ обяви за стаж.

Какво да пригответе в папката?

Диаграма на образователната система във вашата страна; рекламни брошури на местни университети; списък на изложенията за образование (представящи училища и университети) във вашия град; списък на кариерните форуми / събития в града; списък с полезни сайтове, които ти помагат да се подготвиш за кандидат-студентските изпити или училищните матури.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Ако обичате да пътувате, то със сигурност знаете, че най-добрият начин да опознаеш ново място е, когато има някой местен човек с теб, който да те разведе и да ти покаже тайните му. Сега вашият град е новият дом на езиковия ви партньор, а вие сте в ролята на местния човек. Ако и вие неотдавна сте се преместили да живеете или да учите в града, то може да си разкажете един на друг за трудностите, които сте имали в началото.

За какво можете да поговорите?

- Разкажете на своя езиков партньор накратко историята на града.
- Кои са интересните и специални места в града и околностите?
- Близки и интересни дестинации за едномдневни екскурзии?
- Кое е най-практичното средство за транспорт (колело, автобус, влак, кола)?
- Видя ли вече нашите стари / нови красиви и/или значими сгради / паметници / забележителности, ...?
- Ходи ли вече до най-близката до града ни река / езеро / пещера / планина / море / гора, ...?
- Знаете ли красиви селца или градчета наблизо, които си заслужава да се посетят?

Какво можете да правите?

- Покажете снимки на красиви забележителности от града и околностите.
- Покажете града на езиковия ви партньор.

- Отидете заедно на разходка или кратка екскурзия.
- Намерете допълнителна информация за дейности и разглеждане на забележителности във вашия град.
- Посетете заедно музеи в града.

Какво да пригответе в папката?

Снимки на красиви, важни и интересни забележителности в града; карта на града; карта на страната; снимки на други интересни неща в близост до града, които си заслужава да бъдат посетени; информация за възможни едномдневни екскурзии; туристически справочник за вашия град / държава; интересна статия за вашия град / държава; снимки от ваши пътувания из страната.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Обществен транспорт

Системата на обществения транспорт, влакове и автобуси често пъти е организирана по различен начин в различните държави. Затова за бежанците е важно да знаят как тя работи във вашия град и държава, трябва ли да си купиш билет предварително; можеш ли да си го купиш от автомат или от шофьора вътре в превозното средство; в кои случаи се налага глоба и в какъв размер и т.н.

За какво можете да поговорите?

- Общественият транспорт във вашия град – автобуси, трамваи, тролей, метро, влакове...
- Как и откъде да си купиш билет?
- Важи ли за различните видове транспорт?
- Видове карти за градски транспорт – дневни, седмични, месечни, едногодишни.
- Обсъдете и сравнете посоката на движение, безопасността по пътищата и навиците за шофиране във вашите държави
- Най-евтиният транспорт: колело, автобус, влак, кола, самолет?
- Любими ваканционни дестинации във вашата държава.

Какво можете да правите?

- Покажете ваш билет или карта за транспорт.
- Отидете заедно на спирката на автобуса / трамвая / метрото и обяснете на вашия езиков партньор как да си купи билет или карта. Проверете заедно дали това е възможно да стане онлайн.
- Отидете заедно на гарата /автогарата и обяснете на своя езиков партньор как да си купи билет / билет за отиване и връщане. Проверете заедно дали това е възможно да стане онлайн.
- Покажете на езиковия си партньор сайта на градския транспорт във вашия град – обяснете как да проверява маршрути, спирки, разписание и т.н.
- Донесете две еднакви карти на града, покажете различни забележителности, седнете с гръб един към друг, след което накарайте вашия езиков партньор да опише пътя от една забележителност до друга. Вие трябва да следвате инструкциите върху своята карта и да проверите дали ще стигнете до същото място, към което ви насочва езиковия ви партньор. След това се разменете – вие

давайте инструкциите, а езиковият ви партньор да ги следва върху своята карта.

- Отворете google-maps, представете си, че трябва да организирате пътуване, опитайте се да познаете колко ще е дълго, какъв транспорт ще използвате, ще сменяте ли транспортните средства, как ще си купите билети и т.н.
- Проверете за онлайн полети до желани дестинации – просто гледайте, не купувайте! Вижте оферти на нискобюджетни компании.
- Покажете снимки от ваша ваканция или екскурзия и обяснете как сте пътували до там.

Шофьорска книжка

Много бежанци може би ще трябва да се явят на шофьорски изпит в своята страна, тъй като ще искат да карат кола, а е възможно шофьорските им книжки да не са валидни в своята държава.

За какво можете да поговорите?

- Различните компоненти и изисквания за издаване на шофьорска книжка във вашата държава: записване на шофьорски курс – теоретични и практически уроци; курс за оказване на първа помощ; протичане на теоретичния и практическия изпит; очен тест; снимка.
- Цени на шофьорските курсове, курсът за оказване на първа помощ, очния тест, издаването на книжката и т.н.
- Явява ли сте се вече на шофьорски изпит? Споделете преживяванията си?

- Мечтаете ли за кола, която да притежавате след време?
- Има ли конкретни правила за движение, които искате да обсъдите?
- Какво мислите за шофьорските навици във вашата държава?
- Важността, но също така и екологичните последици от използването на автомобилите като най-популярното средство за транспорт.
- Необходимо и практично ли е да имате кола във вашия град?

Какво можете да правите?

- Покажете на езиковия си партньор материалите, по които сте се подготвяли за шофьорския изпит.
- Донесете снимка на колата, за която си мечтаете и обяснете какво харесвате в нея.
- Разгледайте комплекта за първа помощ.
- Проверете дали във вашата държава е възможно теоретичният изпит да се положи на чужд език.
- Заедно потърсете обяви за шофьорски курсове.

Какво да пригответе в папката?

Карта на градския транспорт; снимки на билети за транспорт; снимки на различни карти за градски транспорт; карта или сайт с вело алеите; карта или сайт със зоните за

паркиране; снимки на различни места в и извън града, за да планирате пътя до тях; снимки от стари ваканции; информация или сайт за правилата за движение по пътищата и процедурата за провеждане на шофьорски курс във вашата страна; снимки или сайт с различните пътни знаци; снимки или сайт, свързани с шофирането и отдаването на първа помощ; екземпляр или сайт със закона за движение по пътищата във вашата държава; списък със сайтове, където може да се упражнявате и правите тестове за теоретичния изпит по кормуване.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Хората в повечето европейски държави се хранят три пъти на ден – на закуска, обяд и вечеря. Определете вашите хранителни навици и попитайте езиковия си партньор какви са неговите / нейните хранителни обичаи, поговорете за приликите и разликите. Сравнете хранителните си навици и обсъдете доколко те ви правят типичен представител на съответната култура.

За какво можете да поговорите?

- Любими ястия.
- Традиционната кухня на вашата държава.
- Специални обичаи, като да пиеш чай или кафе, или ....
- По кое време на деня закусвате, обядвате, вечеряте, хапвате сладко, студено, топло, люто, кисело, пикантно, ...?)
- Обичате ли да готвите?
- Откъде да си купите продукти – бакалии, пазари, супермаркети, ...?
- Мерни единици във вашата страна (грам, килограм, литър, ...)
- Ходите ли в специални магазини, които предлагат храна или приготвени ястия от различни държави?
- Кои видове съставки най-често използвате за готвене?
- Какво обикновено ядете на закуска, обяд, вечеря?
- Консумирате ли напитки (алкохолни или безалкохолни) по време на хранене?

- Употребява ли се алкохол: Каква е законната възраст за употреба на алкохол? В какви ситуации и в кои случаи хората пият алкохол?

Какво можете да правите?

- Донесете снимка на любимата си храна.
- Сгответе един на друг любимото си ястие.
- Запишете рецептите на любимите си ястия и си ги разменете, за да си ги сгответе вкъщи. На следващата среща обсъдете дали сте харесали любимото ястие на езиковия си партньор, дали сте успели да намерите всички продукти, дали сте опитали нови подправки, ...
- Отидете заедно в супермаркета и проверете дали ще успеете да намерите всички съставки, които са необходими на езиковия ви партньор, за да си сготви любимото си ястие.
- Покажете на езиковия си партньор различните специализирани магазини във вашия град (например, турски, китайски, арабски магазини, магазини за индийски подправки, и т.н.)
- Играйте игри за запаметяване имената на хранителни продукти и предмети за готвене.

Какво да пригответе в папката?

Снимки на традиционни ястия; информация за мерните единици; снимки на хранителни продукти и предмети за готвене; карта на града; рецептата на любимото ви ястие; готварска книга; рекламни брошури от супермаркети.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Вероятно езиковият ви партньор живее във вашата страна от няколко месеца и може би вече има известен опит с вашата национална култура. Можете да го разпитате какви са неговите / нейните впечатления от вашата култура, така че да започнете разговора си от тази точка. Така ще можете да изясните някои нереалистични или грешни очаквания, които вашият партньор може да има.

За какво можете да поговорите?

- Опишете някои от националните си или регионални традиции (обичаи, тържества, религиозни празници, официални празници, традиционни носии, музика...).
- Как хората празнуват по различни поводи? Какъв вид храна се сервира? Кой е част от тържествата? Извършват ли се някакви специални ритуали или дейности за различните поводи?
- Били ли сте някога на традиционен празник в друга държава?
- Запознати ли сте с традициите на други държави?
- Кои са празниците във вашия град? Какви събития празнувате? (Лични празници: първият учебен ден, рождени дни, сватби, религиозни и официални празници: Коледа, Нова година, Великден, 24 май, имени дни, кръщение, национални празници, официални празници, други специални поводи или карнавали или традиционни панаири, ...)

- Доколко различните традиции са свързани с религията?
- Кои празници са популярни в страната на вашия езиков партньор?
- Важна ли е религията за мнозинството от хората във вашата държава?
- Религията важна ли е за теб?

Какво можете да правите?

- Покажете на езиковия си партньор снимки от първия ви учебен ден, от рождения ви ден, от празнуването на Нова Година, и т.н.
- Заведете езиковия си партньор на празненство и му обяснете какво може да види и прави там.
- В зависимост от сезона можете заедно да опечете коледни сладки или да боядисате великденски яйца, да направите торта, да пригответе храна за парти или нещо друго, свързано с приближаващ празник.
- Разходете се заедно из града и покажете на своя езиков партньор различни религиозни забележителности (например църква, джамия, синагога, и т.н.)
- Покажете му / ѝ местата в града, където се празнуват националните празници – площад, паметник и др.

Какво да пригответе в папката?

Снимки на: традиционни празници; торти за рожден ден; фойерверки; коледни бисквити; коледна елха; великденски яйца; местна църква; булка и младоженец; кръщение; карта на града; снимки на вас, семейството и приятелите ви от различни празнични поводи.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Пазаруването е неизбежна част от нашето ежедневие. Живеейки в града, вие много добре знаете къде да намерите всичко, което ви трябва – свежи плодове, зеленчуци и месо, вкусен хляб, хубави дрехи и обувки, и т.н.

За какво можете да поговорите?

- Обичате ли да пазарувате?
- Кои са нещата, които обикновено купувате?
- Къде и какво можете да купите на прилична цена в града? например храна, мобилен телефон, лаптоп, дрехи, обувки, ...
- Пазарите ли се за цената във вашата страна?
- Местна валута, бакшиши, кеш плащания или с банкова карта?
- Какво е обичайното работно време на магазините във вашия град?
- Имате ли любими марки?
- Важна ли е модата за вас?
- Каква е типичната мода във вашата страна и в страната на езиковия ви партньор?
- Имате ли свой личен стил или любима марка дрехи?

Какво можете да правите?

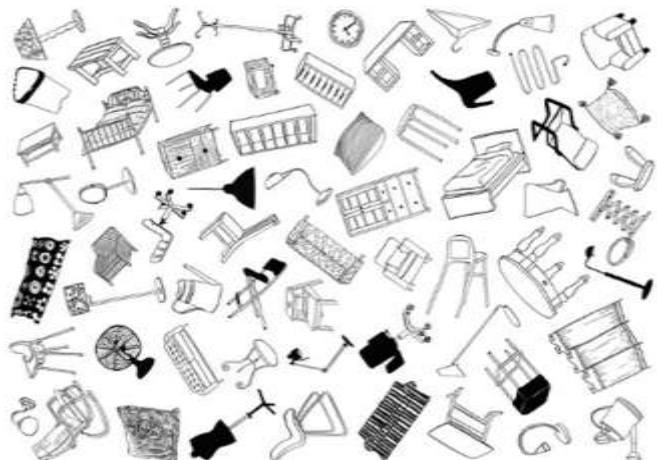
- Попитайте езиковия си партньор дали иска да си купи нещо, но не знае къде да го намери.
- Покажете на езиковия си партньор някои от моловете, супермаркетите, магазините,

пазарите, книжарниците, магазините за втора ръка и т.н. във вашия град.

- Отидете заедно на пазар.
- Кажете му/й кога обикновено има разпродажби.
- Препоръчайте му/й някои местни, но не особено скъпи магазини.
- Споделете къде обикновено самият / самата вие пазарувате.
- Използвайте снимки на различни магазини и продукти: в кой магазин мога да си купя това?
- Съберете и донесете рекламни брошури на различни магазини (например от супермаркети, аптеки, магазини за дрехи, техника и др.) Използвайте материалите за да отговорите на следните въпроси: Ще празнувам рождения си ден. Какво трябва да купя за партито и колко ще струва? Представи си, че получиш 300 лева като подарък. Какво ще си купиш? Откъде и колко ще струва?
- Упражнете полезни фрази, числа и мерки. Колко струва?... Може ли 200 грама от..., моля? Размери на дрехи и обувки, ... и т.н.

Какво да пригответе в папката?

Безплатни брошури от супермаркети; карта на града; снимки на различни части облекло; снимки на пари – мастрната ви валута; таблици с размери; безплатни брошури от магазини за дрехи /като H&M, Zara и др./, безплатни брошури от магазини за мебели /като Ikea и др./, безплатни брошури от други магазини като Metro, Praktiker, BauMax, и др.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

Да имаш работа е важно, защото означава да получаваш редовен доход, който да покрива ежедневните ти нужди. Ако езиковият ви партньор си търси работа, можете да му помогнете да намери информация за различни професии, което ще му помогне да се ориентира и да си потърси работа или стаж.

За какво можете да поговорите?

- Кои професии са най-често срещаните и кои са най-желаните във вашата държава и в държавата на езиковия ви партньор?
- Коя е мечтаната ви професия, а на вашия езиков партньор?
- Как изглежда обявата за работа?
- Как да си подготвим CV?
- Какво представлява мотивационното писмо?
- Как да се подготвим за интервю за работа?
- Как протича интервюто за работа? Какви въпроси да очакваме?
- Кога да очакваме отговор?

Какво можете да правите?

- Донесете снимки на професии, които смятате за интересни, широко разпространени или добре платени и т.н.
- Потърсете обяви за работа във вашия град или регион в интернет.
- Покажете на езиковия си партньор формуляр на автобиография и обсъдете

каква информация трябва да се попълни в различните части.

- Покажете на езиковия си партньор примерни мотивационни писма и заедно потърсете в интернет съвети как се пише такова писмо.
- Потърсете заедно сайтове с полезни съвети какво да правиш на интервюто за работа – как да се облечеш, как да се държиш, важноста да си точен и т.н.

Какво да пригответе в папката?

Снимки на различни професии; вестник с обяви за работа; списък със сайтове с обяви за работа във вашия град; списък със сайтове за кариерно ориентиране, празен формуляр за CV; списък със сайтове как се пише CV и мотивационно писмо; списък със сайтове със съвети какво да правите на интервю за работа.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ

За да разберете по-добре ситуацията, в която се намира вашия езиков партньор, можете да си размените ролите и той /тя да ви учи на думи от своя език. По този начин вашият езиков партньор ще види, че не е толкова лесно да се преподава чужд език от нулата, а вие ще разберете колко е трудно да научите нов език и да живеете в чужда страна. Сравнението на двата езика също може да бъде интересно.

За какво можете да поговорите?

- Как пишете – от ляво на дясно или от дясно на ляво?
- Как изглежда азбуката на вашия език? Има ли гласни и съгласни?
- Каква е обичайната структура на изречението?
- Как казвате “здравей” или други основни думи или фрази на вашия език?
- Има ли нещо, което намирате за смешно или странно в собствения ви език или в езика на вашия езиков партньор?

Какво можете да правите?

- Съберете изрази и поговорки на родния ви език.
- Опитайте се да разберете от какви други теми се интересува вашият езиков партньор и намерете информация и материали за тях. Ако това ви затрудни, свържете се с организацията, към която да бъдете доброволец.

Какво да пригответе в папката?

Снимка на вашата азбука; колекция с поговорки и изрази на вашия език и обяснения към тях; списък със скоропоговорки.

Настоящото „Куфарче с инструменти“ е разработено по проект "Говори с мен" (2015-3-DE04-KA205-013137) от Gemeinsam leben & lernen in Europa – Германия, Фондация Лале – България и Centrul de Voluntariat Cluj-Napoca – Румъния.

Проектът е финансиран по програма Еразъм+ на Европейския съюз.

Съдържанието на тази публикация не отразява официалното становище на Европейския съюз. Отговорността за информацията и възгледите, изразени в публикацията, е изцяло на авторите).

Използваните към текста снимки са лични снимки, направени от Perdita Wingerter или са взети от <https://pixabay.com/>

© Gemeinsam leben & lernen in Europa (Германия), Фондация Лале (България), Centrul de Voluntariat Cluj-Napoca (Румъния), 2018

Възпроизвеждането се разрешава, при условие че е посочен източникът!